

8. SINIF
KUR'AN-I KERİM DERSİ
YAZILIYA HAZIRLIK NOTLARI

Hazırlayan

Gökhan AY

1. Tecvid ne demektir?

“Kur’an-ı Kerim’i, harflerin mahreç ve sıfatlarına uyarak, güzel ve hatasız okumayı öğreten ilim dalıdır.

2. Tecvid ilminin amacı nedir?

Tecvid ilminin amacı, Kur’an’ın indirildiği şekilde okunmasını sağlayıp, manayı bozacak hatalı okuyuşları engellemektir.

3. Kur’an-ı Kerim’i tecvidli okumanın dini hükmü nedir?

Kur’an-ı Kerim’i tecvidli okumanın dini hükmü Farz-ı Ayn’dır.

4. Tenvin nedir?

Tenvin, sözlükte “nunlamak” anlamına gelir. Kelimelerin sonuna gelen ve cezimli nun sesi veren iki üstün, iki esre ve iki ötreye tenvin denir.

5. Sakin nun neye denir?

Kelimenin ortasında veya sonunda bulunan cezimli nuna sakin (harekesi olmayan) nun denir.

6. İdgam neye denir?

İdgam sözlükte “bir şeyi diğerine katmak” anlamına gelmektedir. Birbirinin aynı veya mahreç ya da sıfat bakımından birbirine benzer veya yakın olan iki harften, sakin olan birinci harfin harekeli olan ikinci harfe katılarak şeddeli okunmasına idgam denir.

7. Gunne nedir?

Genizden (burundan) gelen sese gunne denir.

8. Kur’an’da 4 kelimedede sakin nundan sonra gelen “ye” ya da “vav” harflerinin aynı kelimedede olmasından dolayı idgam yapılmaz. Bu 4 kelimeyi yazınız.

بُنْيَانٌ صِنْوَانٌ قِنْوَانٌ دُنْيَا

9. İdgam-ı meal gunne’yi açıklayınız. Sakin nun ve tenvin için birer örnek veriniz.

Tenvinden sonra (ي — و — ن — م) sakin nun harfinden sonra ise (ي — و — م) harfleri ayrı kelimelerde yan yana geldiğinde idğâm yapılır. Yani Nun sesi genizde tatlı bir nağme şeklinde akıtılırken, yukarıdaki harfler şeddeliymiş gibi okunur. Bu uygulamaya “İdğâm-ı Mea’l-Ğunne” denir.

أَنْ يُوَصَّلَ

مُغَيَّرًا نِعْمَةً

10. مَنْ يَعْمَلُ ile بَشَرٌ مِثْلُنَا Kelimelerini tecvid açısından analiz ediniz.

مَنْ يَعْمَلُ

Okunuşu:

مَيِّعْمَلُ

- Birinci kelimenin sonunda sakin nun vardır.
- İkinci kelimenin ilk harfinde (ي م ن و) harflerinden ي geldiği için idgam-ı mea'l-gunne gerçekleşir.
- ي harfinin sesinin bir kısmı genize verilip şeddeli şekilde bir buçuk elif miktarı tutularak okunur.

بَشَرٌ مِثْلُنَا

Okunuşu:

بَشَرٌ مِثْلُنَا

- Birinci kelimenin son harfinin harekesi tenvin (ٔ),
- İkinci kelimenin ilk harfinde (ي م ن و) harflerinden م harfi geldiği için idgam-ı mea'l-gunne gerçekleşir.
- م harfinin sesinin bir kısmı genize verilip şeddeli şekilde bir buçuk elif miktarı tutularak okunur.

11. İdgam-ı bila gunne'yi açıklayınız. İdgam-ı bila gunne harfleri için birer örnek veriniz.

Tenvin veya sakin nun harfinden sonra Lâm veya Râ harfi geldiğinde Nûn sesi Lâm veya Râ sesine dönüşür. Yani bu harfler şeddeliymiş gibi okunur. Bu uygulamaya "İdğâm-ı Bila Ğunne" denir.

مِنْ رَبِّهِمْ

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا

12. **فَإِنْ لَمْ** ile **مَثَلًا رَجُلَيْنِ** Kelimelerini tecvid açısından analiz ediniz.

- فَإِنْ لَمْ** • Birinci kelimenin son harfi cezimli nun (نٌ),
Okunuşu: • İkinci kelimenin ilk harfinde (ر, ل) harflerinden ل harfi geldiği için idgam-ı bila-gunne gerçekleşir.
فَإِ لَمْ • ل harfi şeddeli şekilde okunur.

Okunuşu: Feillem

- مَثَلًا رَجُلَيْنِ** • Birinci kelimenin son harfinin harekesi tenvin (ٓ),
Okunuşu: • İkinci kelimenin ilk harfinde (ر, ل) harflerinden ر harfi geldiği için idgam-ı bila-gunne gerçekleşir.
مَثَلًا رَجُلَيْنِ • ر harfi gunnesiz bir şekilde olarak şeddeli hâlde okunur.

Okunuşu: Meselarraculeyni

13. İdgam-ı mea'l-gunnede sakin nun ile و-ن-م-ي harflerinin .....kelimelerde olması şarttır.

Yukarıdaki boşluğu uygun kelime ile tamamlayınız.

Cevap: farklı

14. İdgam-ı Misleyn meal gunne'yi açıklayınız. İki harf için birer örnek veriniz.

Sakin mîm harfi harekeli mîm ile; sakin nun harfi harekeli nun harfi ile ayrı kelimelerde yanyana geldiğinde İdğâm-ı Misleyn Mea'l – Ğunne yapılıır. Uygulama esnasında birinci harf okunmaz, ikinci harf şeddeli gibi okunur ve ğunne sesi tatlı bir nağme ile gezizde akıtılır.

أَنْ نُهْلِكَ

بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ

15. **فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ** Kelimelerini tecvid açısından analiz ediniz.

Sakin mimden sonra harekeli bir mim harfi gelirse **idgam-ı misleyn mea'l-gunne** olur.

Bu durumda;

- İki mim harfi birbirine katılarak şeddelenir.
- Şeddeli mim harfi gunneli okunur.
- Gunneli okuyuş, bir buçuk elif miktarı tutularak yapılır.

16. **Dudak ihfasını (ihfa-i Şefevî) açıklayınız. Bir örnek veriniz.**

Sakin mim (م) den sonra be (ب) harfi gelirse **dudak ihfası (ihfa-i şefevî)** olur.
Bu durumda;

- Sakin mim gunneli okunur.
- Gunneli okuyuş, dudakları fazla bastırmadan bir buçuk elif miktarı tutularak yapılır.

Örnek: **تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ**

17.

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ Kelimelerini tecvid açısından analiz ediniz.

- Birinci kelimenin sonunda sakin mim (م) vardır.
- İkinci kelimenin başında be (ب) harfi gelmiştir.
- Bu durumda ihfa-ı şefevî (dudak ihfası) meydana gelir.
- Sakin mim sesi dudakları bastırmadan genizden getirilir ve harf bir buçuk elif miktarı tutularak okunur.

18. İzhar-ı Şefevî'yi açıklayınız. Bir örnek veriniz.

Sakin mimden sonra mim ve be'nin dışındaki diğer harflerden biri gelirse **sakin mim'in izharı (izhar-ı şefevî)** olur.

Bu durumda;

- Sakin mimde idgam yapılmaz.
- Gunne yapılmaz. İzharda olduğu gibi harf, cezimli ve tutulmadan okunur.

Örnek: لَكُمْ دِينُكُمْ

19. Verilen kelimelerde hangi tecvid kuralı olduğunu yanlarına isim olarak yazınız.

قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ İdgam-ı Misleyn Meal Gunne

هُمْ فِيهِ İzhar-ı Şefevi

مُصَدِّقًا لِمَا İdgam-ı Bila Gunne

عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ İhfa-i Şefevi

حَمِيدٌ مَجِيدٌ İdgam-ı Meal Gunne

مِنْ رَبِّهِمْ İdgam-ı Bila Gunne

مِنْ مَسَدٍ İdgam-ı Meal Gunne

يَكُنْ لَهُ İdgam-ı Bila Gunne

الَّذِينَ هُمْ يُرَاؤُونَ İzhar-ı Şefevi

Aşağıda verilen kelimelerin tecvitli okunuşlarını yanlarına Türkçe olarak yazınız.

YAZILIŞI   **OKUNUŞU**

مِنْ لَدُنْكَ

Milledunke

مِنْ رَبِّهِمْ

Mirrabbihim

مُصَدِّقًا لِمَا

Musaddikallimâ

مِنْ مَسَدٍ

Mimmesedin